

3. V ostatních případech staví žádost o restituci lhůty výkon nařízení neb rozhodnutí, proti němuž nebyl rekurs podán před projitím lhůty, jen potud, pokud k vůli rekursu, kdyby byl býval podán, bylo by se bývalo musilo sečkat s výkonem.

4. Povolí-li se žádaná restituce, zavede se v případech ad I. 1 a 2 uvedených řízení předepsané v §§ 613 až 620 tr. z. důch. (obeslání neb vyžádání písemného vyjádření v určité lhůtě), v ostatních případech povolí se však žadateli počínajíc dobou, kdy mu bylo povolení restituce oznámeno, plná lhůta k podání opravného prostředku neb žádosti o milost, o kterou jde (§§ 876 a 877 tr. z. důch.).

Vražda.

I. Pojem.

Zločinu vraždy se dopouští, kdo proti určitému člověku v tom úmyslu, aby ho zabil, jedná takovým způsobem, že z toho vzejde smrt tohoto nebo jiného člověka. Nerozhoduje tu nijakž, zda úmysl usmrtiti pojat a proveden byl v témže prudkém pohnutí myslí, zda úmysl zakládá se na rozvaze čili nic, a rovněž na váhu nepadá, zda usmrcený k zabití přivolil nebo za ně žádal. Zločin vraždy jest dokonán nejen tehdy, když onen člověk byl usmrcen, proti němuž směřoval úmysl zabití, nýbrž i tehdy, když následkem omylu v osobě (*error in objecto*) nebo odchýlení (t. zv. *aberratio ictus*) některý jiný člověk byl zabit (nál. kas. dv. ze dne 4. prosince 1874 sb. č. 35), ve kterémžto případě nemůže býti pachatel odsouzen pro dokonanou vraždu a vedle toho pro pokus vraždy onoho člověka, proti němuž úmysl byl namířen (nál. kas. dv. ze dne 3. června 1882 sb. č. 461). Smrt člověka musí však pochoditi z jednání, má-li se mluvit o vraždě dokonané; musí tu býti mezi jednáním a nastalou smrtí příčinná spojitost (kausální nexus). Tato příčinná souvislost však tu jest i tehdy, když nastoupila smrt jen vlivem osobních vlastností zabitého nebo jen vlivem nahodilých okolností, za kterýchž čin spáchán byl, nebo jen vlivem vedlejších příčin náhodou se přidruživších, pokud byly přivoděny jednáním pachatele samého (§ 134 tr. zák., § 413 voj. tr. zák., § 209 tr. zák. pro Bosnu a Hercegovinu). Ustanovení toto bylo vzato z trestního zákonníka bavorského z r. 1813.

II. Druhy vraždy.

Zákon rozeznává více způsobů vraždy; význam těchto kvalifikovaných způsobů jeví se co do trestání vzdálenější spoluviny a účastenství a pokusu; kvalifikované způsoby vraždy jsou:

1. vražda úkladná, která byla spáchána jedem nebo jinakým potměšilým způsobem a proto jest vražda jedem způsobená jen tehdy vraždou úkladnou, byla-li způsobem potměšilým spáchána (nál. kas. dv. ze dne 5. května 1884 sb. č. 637);

2. vražda loupežná, která spáchána byla s tím úmyslem, aby se pachatel násilnostmi na osobě vykonanými zmocnil cizí věci movité;

3. vražda zjednaná, k níž byl někdo najat nebo jiným způsobem, na př. přemluvením (nál. kas. dv. ze dne 11. října 1888 sb. č. 1189) kýmisi třetím pohnut;

4. vražda na manželu nebo na příbuzných a to na ascendentech nebo descendentech (nečiní tu rozdílu příbuzenství manželské nebo nemanželské) některé z osob spolupůsobících, ač-li jim poměr ten znám byl (§§ 137 a 138 tr. z.). Vražda prostá je ona vražda, která nenáleží ani k tomu ani k onomu způsobu zvlášť kvalifikovanému (§§ 135 a 137 tr. zák.,

§§ 414 a 416 voj. zák. trest., §§ 210 a 212 trest. zák. pro Bosnu a Hercegovinu).

Vražda dítěte není zvláštním druhem vraždy, nýbrž jest vraždou na příbuzných, tresce se však na matce mírněji (nál. kas. dv. ze dne 19. března 1880 sb. č. 242 — viz čl. »Zavraždění dítěte«).

III. Tresty.

Přímý pachatel dokonané vraždy, návodce a ti, kdož bezprostředně ku výkonu vraždy sami ruku přiložili nebo nějak činně spolupůsobili, propadají trestu smrti. Vzdálenější spoluvinníci a účastníci trestají se při vraždě prosté těžkým žalářem od 5 do 10 let, při kvalifikovaných způsobech vraždy pak žalářem od 10 do 20 let. Pokus vraždy prosté tresce se těžkým žalářem od 5 do 10 let, vzdálenější spoluvinníci a účastníci trestají se žalářem od 1 do 5 let. Na pokus kvalifikovaných (těžkých) způsobů vraždy uložen jest však těžký žalář od 10 do 20 let, za okolností zvlášť přitěžujících nastupuje žalář doživotní, vzdálenější spoluvinníci a účastníci, však podléhají trestu žaláře od 5 do 10 let (§§ 136—138 tr. z., §§ 415—417 voj. trest. zák., §§ 211—213 zák. trest. pro Bosnu a Hercegovinu, avšak s tím dodatkem, že trest na pokus vraždy loupežné má jen tehdy místo, nesluší-li vyměřiti trest smrti na loupež s tím spojenou o sobě).

IV. Osnova nového zákona trestního liší po způsobu obecného práva a nových legislací při usmrcení dokonaném v úmyslu někoho zabítí mezi vraždou a zabitím. Usmrtí-li kdo nějakého člověka úmyslně a s rozvahou, trestán jest pro zločin vraždy smrtí (pomocník pak káznicí od 5 do 20 let, kdo však usmrtí člověka úmyslně, avšak bez rozvahy, dopouští se zločinu zabití a propadá trestu káznice od 3 do 20 let nebo vězení od 3 do 5 let, v případě provokace pak trestán jest pro přečin od 1 do 5 let (§§ 216—217). Dal-li se však pachatel pohnouti k zabití na výslovné a vážné přání usmrceného, uložen jest na usmrcení toto jakožto přestupek trest vězení od 6 měsíců do 5 let (§ 219 osnovy).

Vražda loupežná viz Vražda.

Vůle poctivá viz Fides bona.

Vůle poslední viz Pořízení poslední.

Výbava.

Výbava jest to, co rodiče dávají, pokud se týče, dáti jsou povinni svým synům nebo vnukům u příležitosti jich sňatku k ulehčení nákladu se vstoupením ve stav manželský spojeného. Povinnost rodičů ženichovi dáti výbavu řídí se v podstatě týmiž zásadami jako povinnost jich zříditi dceři resp. vnučce věno (§§ 1231 resp. 1220—1223 o. o. z.); syn resp. vnuk může tudíž žádati přiměřenou výbavu jen tenkrát, když sám nemá dostatečného jmění a v každém případě toliko jednou (dle § 1223 o. o. z.). Výbavy nelze žádati, jestliže syn se oženil bez vědomí nebo proti vůli rodičů a jestliže ve druhém případě soud uznal, že odpor rodičů proti sňatku jest odůvodněn; ani když rodiče takový sňatek později dodatečně schválí, nejsou povinni synovi dáti výbavu. Výbavu zříditi jest povinen především otec (§ 1220 a 141 o. o. z.), neměl-li by však on dostatečných prostředků, matka, a jestliže by tato nebyla již na živu nebo byla nemajetna, děd a bába se strany mateřské. Výbava budiž přiměřena stavu a jmění těch, kdo jsou povinni ji zříditi (§ 1221 o. o. z.). Nároku na výbavu lze se domáhati toliko v řízení nesporném (oficiosním) (roz. ze dne 31. března 1888 č. 3240, sb. »Gl. U.« č. 10.983; ze dne 19. srpna 1885